

MEMO**Datum: 31 oktober 2023****Aan: Gemeenteraad****Van: College van B&W****Onderwerp: Procesbeschrijving van locatiekeuze voor meerjarige opvang vluchtelingen****Inleiding**

In dit document beschrijven wij op welke wijze het college samen met de ambtelijke organisatie de afgelopen maanden aan de slag is gegaan met de vraag: welke locaties zijn in onze gemeente binnen een jaar potentieel geschikt of geschikt te maken voor meerjarige opvang van vluchtelingen?

Eerste stap in proces: mogelijke locaties in beeld brengen

Het proces om te komen tot een lijst met mogelijke locaties voor het vestigen van een opvanglocatie in onze gemeente is in de ambtelijke organisatie gestart met een inventarisatie van alle mogelijke beschikbare gebouwen en gronden in bezit van de gemeente Enschede en in eigendom van derden.

Uitgangspunt bij deze inventarisatie was om objectief alle mogelijke vrije locaties (panden en gronden) mee te nemen in deze zoekopdracht. Daarbij ging het om bestaande gebouwen en kavels, in bezit van een particulier of gemeente.

Deze eerste inventarisatie leverde een overzicht op van 75 locaties (panden en kavels) verdeeld over de gemeente Enschede. Hieronder een overzicht van de verdeling van de geïnventariseerde locaties in de vijf stadsdelen.

	Totaal	Centrum	Noord	Oost	West	Zuid
Gemeentelijke panden	8	2	1	1	3	1
Particuliere panden	26	9	5	2	8	2
Gemeentelijke kavels	39	0	11	15	8	5
Particuliere kavels	2	2	0	0	0	0
Totaal	75	13	17	18	19	8

Tweede stap in proces: toetsing locaties aan criteria

De volgende stap in het proces van de locatiekeuze was om te bepalen in hoeverre de 75 geïnventariseerde locaties geschikt zijn of geschikt te maken zijn voor het meerjarig opvangen van 550 vluchtelingen. Dit aantal is gebaseerd op de aangenomen motie van de gemeenteraad van 20

maart 2023. We hebben daarom alle 75 geïnventariseerde locaties langs de meetlat gelegd en getoetst aan diverse criteria die van belang zijn om meerjarige opvang van 550 vluchtelingen mogelijk te maken.

Bij de toetsing van de geïnventariseerde locaties hebben we de volgende criteria gehanteerd:

- Beschikbaarheid: is het pand/de kavel vrij en beschikbaar voor een periode van minimaal 5 jaar?
- Omvang voor opvang: is het pand/de kavel groot genoeg om plaats te bieden voor de opvang van 550 vluchtelingen?
- Bestemmingsplantoets: past opvang van vluchtelingen binnen het bestemmingsplan van de locatie of kan onderbouwd van het bestemmingsplan worden afgeweken?
- Milieuzonering: is er sprake van risico's t.a.v. milieuaspecten bij het pand/de kavel? Zijn deze risico's eventueel op korte termijn op te lossen?
- Toekomstige planontwikkeling: is het pand/de kavel onderdeel van een toekomstige planontwikkeling? Zijn er al eerder beleidsmatig keuzes gemaakt over het pand/kavel?
- Eigendom: wie is eigenaar van het pand/de kavel? Zijn er eventuele integriteitsbelemmeringen op basis van bijvoorbeeld de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).
- Technische uitvoerbaarheid: is het pand/de kavel in technische zin op relatief korte termijn geschikt te maken voor opvang van vluchtelingen? Zijn alle noodzakelijke voorzieningen (gas, water, electra, riolering) aanwezig of zijn deze gemakkelijk te realiseren?
- Realisatieduur: hoe snel kan de opvang in het pand/op deze kavel gerealiseerd worden? Lukt dat binnen één jaar?
- Afstand tot voorzieningen: welke voorzieningen (winkels, school zorg) zijn in de omgeving van het pand/de kavel beschikbaar en wat is afstand?
- Afstand tot dichtstbijzijnde woningen en/of bedrijven: om mogelijke overlast voor omliggende woningen en/of bedrijven te voorkomen

Uitkomst van toetsing geïnventariseerde locaties aan de criteria

De 75 geïnventariseerde locaties zijn getoetst aan de criteria, en op elk punt beoordeeld met groen/oranje/rood voor de mate waarin deze locaties voldeden aan de gestelde criteria. Uiteindelijk kwam hier een lijst uit van 10 locaties die op de meeste criteria voldeden.

In totaal vielen 65 locaties af, omdat ze toch teveel rode of oranje beoordelingen kregen op basis van de gestelde criteria. Zo waren een aantal locaties toch niet (lang genoeg) beschikbaar of toch te klein voor de opvang van 550 vluchtelingen. Bij andere locaties waren er belemmeringen in het bestemmingsplan, was er sprake van flinke bodemvervuiling of bleken er beleidsmatig belemmeringen te zijn.

Derde stap in proces: advies inwinnen over 10 overgebleven locaties en bespreking in college

De 10 geïnterviewde locaties (panden/kavels) die het meest voldeden aan de gestelde criteria zijn ook ter advies voorgelegd aan de politie om vooraf een veiligheidsanalyse te maken van de betreffende panden/kavels en de omgeving van deze panden/kavels. Dit advies van de politie heeft het college betrokken bij de bespreking van het overzicht van de 10 locaties.

Het college van B&W heeft vanuit deze 10 geïnterviewde locaties uiteindelijk drie locaties aangewezen die het college onderzocht wilden hebben en waarvoor het college een nadere omgevingsanalyse heeft laten uitvoeren. Het ging daarbij om drie locaties verspreid over drie verschillende stadsdelen.

Vierde stap in proces: omgevingsanalyse van drie aangewezen locaties in drie stadsdelen

Naar aanleiding van de opdracht van het college om drie locaties nader te onderzoeken is ambtelijk aan de slag gegaan met een uitgebreide omgevingsanalyse van de drie locaties. Daarbij zijn ook subjectievere criteria als inschatting van draagvlak en sociaal maatschappelijk draagkracht van de omgeving meegewogen.

Vijfde stap in proces: overleg met COA over drie aangewezen locaties

Gezien het feit dat het COA uiteindelijk verantwoordelijk wordt voor de opvanglocatie voor vluchtelingen in onze gemeente hebben we in dit stadium drie resterende locaties besproken met het COA. Het COA moet uiteindelijk tijdig de inschatting kunnen maken of de locaties passend zijn voor de realisatie van de opvang voor 550 vluchtelingen. Ook moet het COA inschatten of zij de uiteindelijke locatie binnen één jaar geschikt kunnen maken voor de opvang van vluchtelingen.

Zesde stap in proces: contact met eigenaren van drie aangewezen locaties

Van de drie locaties die het college heeft aangewezen, zijn twee locaties geen eigendom van de gemeente Enschede. Daarom is er contact opgenomen met de eigenaren van deze locaties om de mogelijkheden te bespreken voor het betreffende pand/kavel.

Het overleg met de eigenaren leverde op dat één locatie slechts voor twee jaar beschikbaar is, omdat de eigenaar andere plannen met het pand heeft. De andere locatie van een externe eigenaar blijkt wel voor minimaal vijf jaar beschikbaar te zijn en kan naar inschatting van het COA binnen één jaar geschikt gemaakt worden. Bij deze locatie van de externe eigenaar zijn nutsvoorzieningen aanwezig en is de inschatting van het COA dat zij binnen 1 jaar een meerjarige opvang voor 550 vluchtelingen kunnen realiseren.

De derde aangewezen locatie betreft een gemeentelijke kavel waar nog geen nutsvoorzieningen (gas, water, elektra, riool) aanwezig zijn. Navraag bij de nutsbedrijven leert dat er een wachttijd is voor de aanleg van deze noodzakelijke voorzieningen van minimaal één jaar of zelfs langer. Met de aansluitende bouw van de opvanglocatie op deze kavel zou de huidige tijdelijke asielopvang nog veel langer dan 1 jaar in gebruik zijn. Dit gaat in tegen de toezegging die aan de omwonenden van de tijdelijke asielopvang bij Vliegveld Twenthe is gedaan.

Dit betekent dat van de drie aangewezen locaties er uiteindelijk één locatie overblijft, die mogelijk binnen een jaar in gebruik genomen kan worden als locatie voor meerjarige opvang van 550 vluchtelingen.

Zevende stap in proces: onderzoek van de locatie door het COA

In overleg met de externe eigenaar heeft het COA nader onderzoek laten uitvoeren op deze locatie om te bepalen wat er nodig is om hier meerjarige opvang van 550 vluchtelingen mogelijk te maken.